

'Zoeven over prima asfalt'

In februari ben ik, na vier jaar, weer eens naar Zambia en Senanga gereisd, waar ik drie jaar doorbracht in de jaren 70. Dat betekent een rit van ruim 600 km naar Mongu en dan nog eens 100 km naar Senanga. Met dank aan de Chinezen zoefden we van Lusaka naar Mongu over prima asfalt. De weg van Mongu naar Senanga, was de eerste helft redelijk berijdbaar ondanks de vele potholes. Precies halverwege begint een traject van 15 km waarin het asfalt volledig heeft plaatsgemaakt voor het oude zand. De laatste 35 km waren weer helemaal intact met asfalt en al.

Route Senanga-Livingstone

Jammer genoeg is de afstand tussen Senanga en Livingstone, grotendeels langs de prachtige Zambezi, nog steeds niet overbrugbaar, omdat een deel van de weg door overstromingen is verdwenen. Jammer, omdat dit zo'n aantrekkelijke route voor toeristen zou kunnen zijn. Het zou de Zambezi veel meer toegankelijk maken voor economische activiteiten, waarvan de lokale bevolking ongetwijfeld zou profiteren. Mogelijk komt er in 2009 een brug over de Zambezi bij Senanga.

Armoede en economische ontwikkeling

Zoals het nu is, blijven de mensen arm. Dat is een conclusie die je, na zoveel bezoeken, toch wel kunt trekken. Ik ben inmiddels bestuurslid van de Stichting Zambridge Senanga, die kleine projecten steunt in Senanga op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg. Dat er nog steeds sprake is van grote armoede, blijkt uit de vele projectaanvragen die we binnenkrijgen.

'Lange rijen voor de bank'

Er is wel duidelijk een middenklasse ontstaan van mensen met een redelijk betrouwbaar inkomen, meestal vanuit de overheid (lokaal en nationaal), maar ook neemt het aantal ondernemers in de informele sector toe. Zo ontmoette ik iemand die ossekarren maakt en deze ruilt voor vee, dat hij vervolgens weer verhandelt. Senanga is daarom ook ontdekt door het bankwezen. Naast een bank waar mensen een spaarrekening kunnen openen, is er ook een vestiging van een nationale kredietbemiddelingsinstantie neergestreken, die mikrokredieten verstrekt. Er is een grote toeloop naar de bank, getuige de lange rijen gedurende openingstijden.

Er zijn helaas ook andere maatregelen door de overheid getroffen die juist weer tegen de ondernemingsgeest van gewone mensen ingaan, zoals de aktie 'Zambia clean', die in Senanga vertaald wordt met 'Senanga clean', waarbij alle marktkraampjes zijn

vervangen door stenen gebouwtjes. Hierdoor is de gemoedelijke marktsfeer totaal veranderd en moeten marktkooplieden bovendien een hogere huurprijs betalen.

Ook zijn alle leuke restaurantjes verdwenen, waar 's avonds overal mensen zaten te eten. Nu is het er doods en lopen er alleen dronken mannen rond. Voor het eten waren we weer alleen aangewezen op Senanga Safaris Camp, waar we ook logeerden. Een ander voorbeeld van strikter overheidsbeleid is de eis dat iedereen in de lokale bootjes, die al duizenden jaren mensen overzetten, een duur zwemvest moet dragen. Het zou beter zijn geweest als de overheid, tegelijk met het instellen van deze maatregel, een financiële bijdrage voor de aanschaf van reddingsvesten had verstrekt.

Goede vooruitgang hiv-aidsbestrijding

Een heel groot verschil met vier jaar geleden is dat alles 'doordrenkt' is met hiv/aids. Sinds de medicijnen gratis zijn en dus voor iedereen beschikbaar, is de counseling enorm toegenomen en komen steeds meer mensen ervoor uit dat ze besmet zijn. Door de medische staf wordt sterke druk uitgeoefend op alle mensen die het ziekenhuis bezoeken om zich te laten testen. Er wordt zeer openlijk over de ziekte gesproken. Mensen die voorheen verstoken waren van medicijnen hebben nu weer hoop van leven. Men spreekt van 'return to life'! Er zijn speciale programma's voor zwangere vrouwen, waarin de hiv-positieven medicijnen krijgen die hiv-besmetting van hun babies voorkomen. De aanpak lijkt zeer succesvol te zijn. Er is duidelijk een taboe doorbroken.

'Hiv/aids wordt overal bijgehaald om geld los te krijgen'

Wel lijkt deze ontwikkeling door te slaan naar de andere kant, omdat hiv/aids nu overal wordt bijgehaald om geld los te krijgen. Zo heeft elk projectvoorstel tegenwoordig een hiv/aids component. Voor ons, als bestuur van de Zambridge Senanga Stichting, is het soms moeilijk daarmee om te gaan.

Het was fijn weer terug te zijn in Senanga. Ik voel me daar altijd onmiddellijk thuis dank zij de hartelijkheid van de vele bekenden. Ik wil dan eigenlijk niet meer weg. Maar er is altijd ook droefheid in mijn hart vanwege de velen die jong gestorven zijn en de grote aantallen weeskinderen onder de jonge generatie die onze hulp zo hard nodig hebben.